

УДК 316.774

СТРУКТУРНІ КОНЦЕПТИ ІДЕОЛОГІЇ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ПОДОЛАННЯ ПРОБЛЕМ ВІРТУАЛЬНОГО СВІТУ

Микола Кириченко

*ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»
Національної академії педагогічних наук України,
кафедра державної служби і менеджменту освіти
вул. Січових Стрільців, 52-а, 04053, м. Київ, Україна*

Актуальність дослідження структурних компонентів ідеології сучасного інформаційного суспільства виходить із того, що необхідно сформувати ідеологію такого суспільства, яке було б конкурентоспроможним. Метою статті є концептуалізація ідеології інформаційного суспільства та її вплив на подолання проблем віртуального світу. Проаналізовано структурні компоненти ідеології інформаційного суспільства та проблеми віртуального світу, що свідчать про те, що в суспільстві не сформована ідеологія інформаційного суспільства. Результат дослідження – авторське бачення ідеології інформаційного суспільства, яка повинна протидіяти ілюзорному сприйняттю дійсності, для чого людина має володіти високою інформаційною культурою та свідомістю.

Ключові слова: ідеологія інформаційного суспільства, інформація, цінності, інформаційне поле, віртуальна реальність, інформаційний контроль.

Постановка проблеми. Актуальність дослідження структурних концептів ідеології сучасного інформаційного суспільства виходить із того, що наразі постає формування такого суспільства, яке було б конкурентоспроможним та мало б усі необхідні умови для його інтеграції в міжнародний простір. Для цього воно має відповідати найвищим стандартам суспільства та включати концепти ідеології (світогляду) як базових індикаторів конкурентоспроможності країни. Структурні концепти як базові індикатори ідеології інформаційного суспільства – символ, ідея, ідеал, інформація, цінності, комунікація, знання, культура, інформаційні ресурси, інновації, інформаційна людина, креативність – сприяють формуванню теоретико-методологічних і праксеологічних засад суспільства, що слугує реалізації креативного (людського, соціального, інтелектуального) потенціалу нації.

Мета статті – концептуалізація ідеології інформаційного суспільства та її вплив на подолання проблем віртуального світу.

Завдання дослідження: 1) розкрити структурні концепти ідеології інформаційного світу; 2) проаналізувати проблеми віртуального світу, що свідчать про те, що в суспільстві не сформована ідеологія (культура, свідомість) інформаційного суспільства; 3) дати авторське бачення ідеології інформаційного суспільства.

Виклад основного матеріалу. Розглянемо структурні компоненти ідеології (символ, ідею, знак, інформацію, цінності, комунікацію, інформаційне поле, віртуальну реальність, глобальний інформаційний контроль, інформаційну людину), що ґрунтуються на інформації, знаннях та інноваціях, які складають основу інформаційних ресурсів [1, с. 36–40]. Варто надати характеристику наведеним концептам ідеології інформаційного суспільства.

Символ – термін, синонімічний знаку, який виражає певний зміст як максимум, що є носієм психічно-культурної констеляції з екзистенцією, соціумом, світом, що означає

її освоєння екзистенцією, тобто матрице-змістовна компонента ідеології інформаційного суспільства, що модифікує трансляційно-комунікативно-метаболичні процеси в цивілізаційному суспільстві та спонукає людину до творчості [3, с. 127–128]. Знак є символом у тому разі, коли його апробація генерує чи репродукує реакцію-відповідь на феномени екстернально-інтернального плану, що має безпосереднє відношення до знаку. Символ є аналогом наближення у своїх конструктах до інтерпретації інформаційної ідеології, що сприяє пізнанню світу, соціуму, природи, онтосу з акцентом на людину як свідомого креатора його розвитку, яка розвивається як у реальному, так і у віртуальному просторі. Символ як модус комунікації є важливим конструктом ідеології інформаційного суспільства, завдяки якому можна простежити прогрес/еволюцію/динаміку розвитку сучасного інформаційного суспільства, синергетичний інструментарій його аналізу та виявити субкультурні перетворення, пов'язані з розвитком інформаційного суспільства в кожній країні. Саме символи конституують континуум інформаційного простору та експлікують світ у вигляді матриць інформації, знань, комунікації, забезпечуючи креативно-творчу функцію культури мережі Інтернет як глобальної тенденції розвитку інформаційного суспільства [4, с. 174–179]. Ідеологія інформаційного суспільства виступає як результат самовираження суб'єкта, генерує свою діяльність через креативні мультиакти особистості, трансформуючись у знаковимволічні форми. Тільки суб'єкт здатний трансформувати смислові форми інформації в субструктурні конструкти ідеології інформаційного суспільства, оновлюючи зміст і форму екзистенції, світу, культури, цивілізації та долаючи нові виміри загроз, пов'язаних з інформаційно-комунікаційною діяльністю [5, с. 24–34].

Ідея – це абстрагована думка про щось (у нашому випадку про інформаційне суспільство), матриця осягнення індивідом за допомогою ідеї мультипроцесів об'єктивної дійсності в адитивності із завданнями/цілями/перспективами епістемологізації (гностизації) соціуму-світу, власних поведінських патернів тощо.

Знак – матеріально-природне, просторове явище, об'єкт/предмет/дія/умова, які можуть бути чуттєво осмислені, а також транслюватись як сигнал (чи парадигма) про будь-які відносини в суспільстві в кореляції з навколишнім світом та один з одним. Субсистема орієнтується на максими/принципи/модифікації, що відтворюють знакові системи субмоделей інформаційного суспільства в соціокультурному просторі, пов'язаному з феноменами динамічно-технологічного соціуму. Знак безпосередньо імплікується з такими матрицями культурно-еволюційного процесу, в основі якого – інформація (мультикоди), що формуються залежно від онтообставин. Знак варто експлікувати як ім'я предмета, моделі, системи, об'єкта, а інформація, яка транслюється, є смислом, або ідеєносієм, інформаційного суспільства в контексті моделювання інформаційних процесів [6, с. 222–226].

Інформація як складовий конструкт ідеології інформаційного суспільства включає свідчення про щось (навколишню дійсність), яким часто експлікують рівень західного суспільства та його культурно-історичних форм у ракурсах переходу від індустріального типу технології виробництва до інформаційно-комп'ютерних моделей, що забезпечують пріоритет інформації в усіх сферах і галузях життєдіяльності соціуму, у тому числі пріоритет інформатизації освіти в предметному полі філософії освіти [7, с. 192–200]. У результаті еволюції сформувалась теорія інформації, яка вивчає закони та способи вимірювання, перетворення, передачі та використання й збереження інформації. Центральним у теорії інформації є поняття кількості інформації та її міри, яка виникла як результат осмислення процесів передачі повідомлень, викликаних запитом практики, у результаті

чого розвиток технічних засобів зв'язку сприяв появі якісних способів передачі інформації (таких як телеграф, телефон, факс, телекс, комп'ютер тощо). Топологічний підхід до оцінки інформації визначався тією мірою, коли кількість інформації визначалась як міра топологічних відмінностей структур, як міра тих відмінностей, які залишаються інваріантними за топологічних перетворень. У семантичній теорії інформації вчені намагались подолати специфіку абстрактних підходів і ввести кількісні оцінки змістовності, вагомості, цінності й корисності інформації, тобто знайти кількісну міру семантичних характеристик повідомлень. Моделювання процесів інформації базується на експлікації компонентів модельованого процесу, а математичне моделювання мультипроцесів включає такі його компоненти, як джерело зв'язку, передатчик-індуктор, канал трансляції передачі, адресат, джерело можливих бар'єрів, що саме дає можливість встановити кількісну модальність інформації, її пропускну здатність і рівні деформації інформації, що загалом сприяє інформатизації як фактору оптимізації ідеології інформаційного суспільства [8, с. 46–50].

Цінності як конструкт ідеології інформаційного суспільства – це конструкти культури, цивілізації, соціуму, які поряд із нормами/знаннями/законами/ідеалами/еталонами визначають соціально-творчу активність індивіда в соціумі, креативних актах соціально-культурного абриса-порядку, являють собою аксіологічно-модальний критерій розвитку інформаційного суспільства. Цінності інформаційного суспільства дають можливість індивідам встановлювати фундаментальні відмінності між предметами-об'єктами світу-соціуму, стверджуючи дещо значуще, що визначає цінності інформаційного суспільства як символи всезагального благоденства. Цінності інформаційного суспільства – це арсенал духовно-інтелегібельних каузальностей, від яких залежать соціальні перетворення як у суспільстві, так і у світі екзистенції. Цінності інформаційного суспільства формують стереотипи поведінки, ментальності, раціональних форм комунікації, демократичних цінностей чи навіть цінностей утилітарних, нормативних, приписно-оціночних тощо. Вони є «знаками» опредмечених у зовнішніх об'єктах людських здібностей і можливостей та символізують «значення» корисності існування людини в інформаційному суспільстві й реалізації всіх його можливостей. Суб'єктивні цінності слугують формою орієнтації людини в соціальній (інформаційній) реальності, яка дає змогу індивіду мислити й діяти в складних переплетіннях інформаційної доби, яку індивід намагається «розкодувати» в умовах інформаціоналізму [9, с. 105–111].

Комунікація як головний конструкт інформаційного суспільства пов'язана з комунікаційними процесами та знаками-символами, що розвиваються під впливом соціальних, культурних, онтологічних процесів, означає трансляцію інформації за допомогою матеріальних носіїв, сигналів, у контексті яких відбувається обмін як цінностями, що виступають умовою формування цілісних соціальних систем, так і індивідуальними повідомленнями, що забезпечують передачу досвіду та сприяють тому, що індивід реалізується в комунікації й завдяки комунікації, а тому відтворює себе в «людському капіталі» [10, с. 124–131].

Інформаційне поле як конструкт, що сприяє формуванню ідеології інформаційного суспільства, розвивається завдяки засобам масової інформації, що включають у себе телебачення, радіо, пресу, які відкрили вікно «в інший світ» поліетнічного соціуму [11, с. 215–229]. Вони надають оперативну інформацію про те, що відбулось у будь-якому куточку Землі, формують погляди людей, їх свідомість і культуру. Людина, яка живе в потужному інформаційному полі, яке зачіпає всі сторони її життя, формується як інформаційна людина (або інформаціологічна). Останнім часом ефектив-

ність впливу інформації й комунікації різко збільшилася за рахунок комп'ютеризації. Особливо важливу роль в інформаційному полі набуває Інтернет, який іноді називають «глобальним інтелектом», за допомогою якого можна отримати будь-яку довідку, прогноз погоди, обмінний курс, придбати квитки на транспорт. Користуючись Інтернетом, можна читати сторінки будь-яких газет, журналів і книг, здійснювати їх передрук на принтері. Сьогодні інформаційно-комп'ютерна революція тільки розпочалась та із часом посилюється як позитивний, так і негативний вплив інформаційного поля. Це влада засобів масової інформації (далі – ЗМІ) над душами людей та програмування їх поведінки, що вимагає формування парадигми інформаційно-комунікативного соціуму [12, с. 266–278].

Сьогодні в повсякденний обіг увійшло поняття «*віртуальна реальність*», що також є конструктом інформаційного суспільства, відповідає уявленій реальності, квазібуттю, коли світ сприймається як дійсний, який насправді не існує. Насамперед це пов'язано із швидким розвитком комп'ютеризації, оскільки сучасні комп'ютерні технології дають змогу не лише отримувати тривимірні стереоскопічні відеозображення з високою руйнівною спроможністю, а й за допомогою каналів зворотного зв'язку управляти вигаданими об'єктами – псевдореальністю, яка змінюється згідно з їх волею.

До характерних особливостей віртуальних світів необхідно віднести такі: 1) віртуальна реальність створюється не нею самою, а іншим, зовнішнім щодо неї об'єктом; 2) віртуальна реальність наділена власним простором, індивідуальним часом, своєрідними законами існування; 3) віртуальна реальність має активну комунікацію з іншими системами, у тому числі з тією, що її створила.

До віртуальної реальності відносять зараз низку різнобічних явищ: комп'ютерні ігри, де конкретна людина відділена від реального світу; ЗМІ, під впливом яких величезна маса людей живе в неадекватному світі та може йти проти власних інтересів; імідж політичних діячів, що створюється ЗМІ. У фізиці створюється поняття віртуальних переходів, віртуальних частин, для яких не існує звичайного, справедливого для реальних частин зв'язку між енергією, імпульсом і масою. І в цьому разі поняття віртуальної реальності відділене від дійсності, воно має здебільшого математичний характер. Тому можна зазначити, що віртуальна реальність має ілюзорний (нематеріальний) характер, що являє собою відображення поза буттям, тоді як необхідно формувати культуру буття людини як соціокультурний феномен [13, с. 253–268].

Розвиток інформаційних засобів приводить до можливості встановлення тотального контролю над людьми, якого ще не було в історії людства. Через 5–10 років життя кожної людини може бути під контролем комп'ютерної техніки та спеціальних служб. Прогрес комп'ютерної техніки дасть змогу контролювати не лише переміщення віртуальними світами, а й покупки в магазинах, те, з ким ви спілкуєтесь і що говорите. Такий прогноз зробив голова компанії Microsoft Б. Гейтс. Для спецслужб глобальні мережі спостереження за інформацією в комп'ютерних і телефонних мережах – справа звичайна. У Росії це CORM – система оперативно-розшукових заходів, яка дає змогу отримати доступ до особистої пошти та списку сайтів будь-якого відвідувача Інтернету. У США метод отримання інформації є ще суворішим. Уся сучасна світова система супутникового зв'язку прослуховується американською електронною розвідкою, перехоплюються практично всі приватні й державні повідомлення, які передаються телефоном, факсом чи електронною поштою (так вважає Комітет з оцінки основних напрямів наукового та технологічного розвитку Європарламенту). Система «Ешелон» щомісячно перехоплює близько 100 млн повідомлень, які направляються через супутники та

Інтернет. Як CORM, так і «Ешелон» знаходять необхідні повідомлення за ключовими словами. Завдяки мобільним телефонам спецслужби відстежують усі переміщення їх власників. Наприклад, швейцарська компанія «Swisscom» записала переміщення 1 млн мобільних телефонів своїх клієнтів за півроку, оскільки телефонна слухавка посилає в мережу сигнали доступності. Кожна ваша покупка в магазині з використанням кредитної картки також вказує ваше місце розташування. Після введення в метро магнітних карт комп'ютер отримав можливість фіксувати ваші переміщення. Існує також єдина транспортна карта міської мережі, що передає інформацію в комп'ютерну мережу. Останнім часом популярними є камери відеоспостереження. Тільки у Великобританії в суспільно доступних місцях встановлено близько 200 тис. відеокамер, які мають назву «невидимих очей», що мають функції панорамування, збільшення/зменшення та інфрачервоної зйомки. Готується до впровадження система TrueFace, яка дає змогу за декілька секунд ідентифікувати обличчя людини в базах даних із десятків тисяч зображень. Система призначена для аеропортів, казино та системи безпеки магазинів, проте за її допомогою можна контролювати будь-кого, ким цікавляться спецслужби. Уже розпочалась апробація технологій ідентифікації на основі сканування оболонки ока, дослідження геометрії руки, дактилоскопії, розпізнавання голосу та цифрових фотографій. Поліція в деяких країнах (США, Німеччині, Канаді) працює над створеннями національних баз даних ДНК. Поступово відбувається процес встановлення інформаційної влади США над іншими країнами, над усіма сферами їх діяльності, у тому числі ЗМІ, діяльністю управлінських структур і висуванням політичних лідерів, а також поглинання контролем онтологічних, аксіологічних та антропологічних засад розвитку сучасного світу [14, с. 143–148].

В основі розвитку інформаційного суспільства лежить наука, яка є безпосередньою виробничою силою, а також базою розвитку економіки, її конкурентоспроможності, створення інформаційних систем, нових технологій, закономірностей розвитку природи, соціуму, світу, парадигмою геокультурних цінностей [15, с. 255–259]. У ХХ ст. прискорився темп життя, з'явилась нова техніка, яка потребує швидкої реакції, різко зросло інформаційне навантаження, що відобразилось на людях і соціумі; людина еволюціонує в цивілізації, соціумах, Всесвіті. Глобальні ризики пов'язані з інформаційною сферою, екологічними, матеріальними умовами життя та інформаційною сферою, де існують свої закони стійкості, за якими можуть слідувати періоди біфуркацій і катастроф. Із часом спектр проблем інформаційного суспільства дедалі більше посилюється, охоплюючи нові сторони життя. Синергетика вивчає закономірності упорядкування, утворення структур у найрізноманітніших системах, для яких характерні одні й ті ж явища самоорганізації [3, с. 17–28]. На основі синергетики надається аналіз ризиків, невизначеностей, стохастичності інформаційного суспільства, асиметрії інформації, зворотних зв'язків, біфуркацій та катастроф, диференційних фаз-стадій існування організмів, які передбачають плуральність. Зараз перед людством постають два шляхи: а) той, що веде до ноосфери, в основі якого лежить збільшення корельованості процесів, які відбуваються в природі й суспільстві за рахунок самоорганізації; б) той, що веде до самознищення. У зв'язку з багатьма негативними процесами, до яких привів розвиток інформаційного суспільства у світі [16], варто сформулювати концепцію ідеології (культури, свідомості) інформаційного суспільства та визначити його концепти.

Висновки. Підведемо підсумок та надамо авторське бачення ідеології інформаційного суспільства. Ідеологія інформаційного суспільства включає ідеали, парадигми, ідеї, концепції, конструкти, пов'язані з еволюцією ідей-сміслів, метою яких є впрова-

дження у свідомість особистості ідеї інформації, яка рухає світом. Идеологію інформаційного суспільства варто експлікувати як поліфункціональну модальність феноменів соціальної свідомості, що відображає соціально-екзистенційну форму існування індивіда в специфічному виді соціуму – інформаційному. Идеологія інформаційного суспільства позиціонує інтереси певних груп в адитивності з ідеалами-цінностями інформаційного соціуму.

В основі формування идеології інформаційного суспільства лежать такі явища: 1) наявність суб'єкта (суб'єктів) розроблення ідеоконструктів інформаційного світу в адитивності з процесами їх екстраполяції; 2) вибір об'єкта впливу в кореляції з механізмами регуляції відносин в інформаційному соціумі та зв'язків між суб'єктом та об'єктом; 3) теоретично-праксеологічна діяльність в апробації ідейно-смыслових конструктивів/нормативів/цінностей/інструкцій із метою формування інформаційної идеології (свідомості й культури); 4) процеси впровадження концептуальних директив (інструкцій) у констеляції з емпіричною дійсністю та застосування матриць впливу на інформаційні об'єкти людей, тобто репродукція здійснення цілеінтенціональної організаційної діяльності щодо екстраполяції в соціальну й індивідуальну свідомість норм/цінностей/конструктивів інформаційної идеології.

Идеологію інформаційного суспільства як найвищої стадії розвитку суспільства необхідно експлікувати як парадигму (модель) також культурно-генезисного розвитку соціуму.

Идеологія інформаційного суспільства – це система концептивів-ідей символічних форм освоєння дійсності, у яких дискурсно осмислюються відносини в кореляції індивідів до соціуму-дійсності та один до одного з метою вироблення стійкого соціуму, подолання негарздів (протиріч, конфліктів, суперечностей) віртуальної дійсності, формування інформаційної свідомості та культури.

Список використаної літератури

1. Блюмин А.М. Мировые информационные ресурсы : [учеб. пособие] / А.М. Блюмин, Н.А. Феоктистов. – 3-е изд., перераб. и доп. – М. : Издательско-торговая корпорация «Дашкови и К», 2015. – 384 с.
2. Власенко Ф.П. Віртуальна реальність як простір соціалізації індивіда / Ф.П. Власенко // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. – Запоріжжя : Вид-во ЗДІА, 2014. – Вип. 56. – С. 208–217.
3. Воронкова В.Г. Формирование синергетически-рефлексивной модели самоуправления общества: цивилизационный контекст / В.Г. Воронкова // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. – Запоріжжя : Вид-во ЗДІА, 2012. – Вип. 49. – С. 17–28.
4. Воронкова В.Г. Интернет як глобальна тенденція розвитку інформаційного суспільства / В.Г. Воронкова // Гілея: науковий вісник. – К. : Вид-во УАН ТОВ «НВП» «ВІР», 2015. – Вип. 93(2). – С. 174–179.
5. Дзьобань О.П. Інформаційна безпека: нові виміри загроз, пов'язаних із інформаційно-комунікаційною діяльністю / О.П. Дзьобань, О.В. Соснін // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. – Запоріжжя : Вид-во ЗДІА, 2015. – Вип. 61. – С. 24–34.
6. Кивлюк О.П. Моделювання інформаційних процесів в контексті інформатизації суспільства / О.П. Кивлюк // Гілея: науковий вісник. – К. : Вид-во УАН ТОВ «НВП» «ВІР», 2014. – Вип. 80. – С. 222–226.

7. Кивлюк О.П. Глобалізація та інформатизація освіти в предметному полі філософії освіти / О.П. Кивлюк // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. – Запоріжжя : Вид-во ЗДІА, 2014. – Вип. 57. – С. 192–200.
8. Кириченко М.О. Інформатизація як фактор оптимізації ідеології інформаційного суспільства та забезпечення його сталого розвитку / М.О. Кириченко // Scientific Journal “ScienceRise”: Pedagogical Education. – Харків : 2017. – № 1(9). – С. 46–50.
9. Кириченко М.О. Інформаціоналізм як складова формування ідеології інформаційного суспільства / М.О. Кириченко // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. – Запоріжжя : Вид-во ЗДІА, 2017. – Вип. 69. – С. 105–111.
10. Кравченко І.М. Аналіз категорії «трудоий потенціал» в контексті категорій «робоча сила», «людський потенціал», «людський капітал» та «трудоі ресурси» / І.М. Кравченко // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. – Запоріжжя : Вид-во ЗДІА, 2012. – Вип. 51. – С. 124–131.
11. Максименюк М.Ю. Етнонаціональні та регіональні відносини як рушійна сила розвитку поліетнічного соціуму / М.Ю. Максименюк // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. – Запоріжжя : Вид-во ЗДІА, 2013. – Вип. 53. – С. 215–229.
12. Максименюк М.Ю. Формування парадигми інформаційно-комунікативного суспільства як різновиду складної соціальної системи і взаємодії / М.Ю. Максименюк, В.О. Нікітенко // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. – Запоріжжя : Вид-во ЗДІА, 2016. – Вип. 66. – С. 266–278.
13. Мельник В.В. Культура буття людини як соціокультурний феномен / В.В. Мельник // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. – Запоріжжя : Вид-во ЗДІА, 2015. – Вип. 60. – С. 253–268.
14. Мельник В.В. Онтологічні, аксіологічні та антропологічні засади розвитку сучасного світу / В.В. Мельник // Гілея: науковий вісник. – К. : НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2015. – Вип. 94(3). – С. 143–148.
15. Nikitenko V. Conceptualization of geo-cultural values in the process of teaching of foreign language / V. Nikitenko // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. – Запоріжжя : Вид-во ЗДІА, 2016. – Вип. 64. – С. 255–259.
16. Становление информационного общества в России и за рубежом: [учеб. пособие] / [Г.В. Осипов, В.А. Лисичкин, М.М. Вирин] ; под общ. ред. В.А. Садовнического. – М. : НОРМА – ИНФРА-М, 2014. – 304 с.

**THE IDEOLOGY OF INFORMATIONAL SOCIETY STRUCTURAL CONCEPTS
AND THE INFLUENCE ON OVERCOMING THE VIRTUAL WORLD PROBLEMS****Mykola Kyrychenko**

*SHEI "University of Educational Management"
of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine,
Department of Public Service and Educational Management
Sechevych Strel'cov str., 52-A, 04053, Kiev, Ukraine*

The urgency of the study of the ideology of modern information society structural components comes from the fact that it is necessary to form the ideology of a society that would be competitive. The aim of the article is the conceptualization of the ideology of the information society and its influence on overcoming the problems of the virtual world. Analysis of structural components ideology information society and problems of the virtual world, indicating that the society has not been formed the ideology of the information society yet. The result of the research is the author's vision of the information society ideology, which should counteract the illusory perception of reality, for which the person must have a high informational culture and consciousness.

Key words: information society ideology, information, values, information area, virtual reality, information control.